

**ฐานข้อมูลและการดำเนินงานที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุน
การดำเนินงานตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จังหวัดสระบุรี**

หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี

โครงการ

- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กิจกรรมปกป้องทรัพยากร และกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนประจำปี ๒๕๖๔

กิจกรรม

กิจกรรมปกป้องทรัพยากร เป็นกิจกรรมที่มีแนวปฏิบัติให้มีพื้นที่ปกปักพื้นที่ป่าธรรมชาติให้มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ ในทุกเขตพรรณพฤกษชาติ โดยดำเนินงานนอกพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ดำเนินการในพื้นที่ป่าธรรมชาติของสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี จากนั้นมีการสำรวจขึ้นทะเบียน ทำรหัสประจำต้นไม้ และทรัพยากรชีวภาพอื่น ๆ ซึ่งหากรักษาป่าดั้งเดิมไว้ได้ ก็จะรักษาพันธุกรรมดั้งเดิม ซึ่งจะทำให้การศึกษาและนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปเมื่อมีความพร้อม

กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร โดยการนำพันธุกรรมพืชจากพื้นที่ปกปัก และที่ได้จากการสำรวจและเก็บรวบรวมไปเพาะปลูกในพื้นที่ปลอดภัย ได้แก่ จัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุกรรมพืชในพื้นที่สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด เพื่อเป็นประโยชน์ในการอนุรักษ์และพัฒนาต่อไป

กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน กรมพัฒนาที่ดิน ตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนซึ่งถือเป็นแหล่งเรียนรู้เบื้องต้นของเยาวชน จึงดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อปลูกจิตสำนึกการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักรักษา หวงแหน และเห็นความสำคัญของทรัพยากรดิน สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างถูกต้องและยั่งยืน ขยายผลไปสู่ผู้ปกครองและเกษตรกรทั่วไป และพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรที่มีคุณภาพในอนาคต

ปี พ.ศ. ที่ดำเนินงาน

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๔-กันยายน ๒๕๖๙)

แนวทาง/รูปแบบการดำเนินงาน

กิจกรรมปกป้องทรัพยากร โครงการปกป้องทรัพยากร

- เป้าหมาย

เพื่อปกปักรักษาพื้นที่ป่าธรรมชาติที่อยู่ในพื้นที่ของสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี

กิจกรรม

๑. จัดทำการสำรวจพันธุ์ไม้ ต้นไม้ ภายในสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี พร้อมจัดทำป้ายชื่อโครงการพร้อมชื่อพันธุ์พืช บริเวณภายในพื้นที่สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี
๒. จัดทำป้ายชื่อต้นไม้ ชื่อวิทยาศาสตร์ วงศ์ และ QR code ต้นไม้ พันธุ์ไม้ ภายในสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี

กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร โครงการปลูกรักษาทรัพยากร

- เป้าหมาย

ปลูกและบำรุงรักษาทรัพยากรในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร และในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยนำพันธุ์พืชที่ได้จากการสำรวจในกิจกรรมที่ ๒ หรือพืชอนุรักษ์ดินและน้ำพืชท้องถิ่น พืชใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่ มาเพาะพันธุ์ ปลูก เลี้ยง และขยายพันธุ์เพิ่ม ในพื้นที่สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี ๓๖ หมู่ ๘ ต.พุดรัง อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี และพื้นที่รอบๆสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี

กิจกรรม

๑. สำรวจพันธุ์ไม้ เก็บเมล็ดหรือส่วนขยายพันธุ์
๒. ทำการเพาะชำกล้าไม้ พันธุ์ไม้ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
๓. ปรับปรุงซ่อมแซมป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิดในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร
๔. ปรับปรุงข้อมูลพันธุ์พืช ให้เป็นปัจจุบัน
๕. ปลูกต้นไม้เพื่อทำการรักษาทรัพยากร พร้อมติดป้ายชื่อ ชื่อวิทยาศาสตร์ วงศ์ QR code
๖. ดูแลและบำรุงรักษาแปลงปลูกรักษาทรัพยากร

กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

- เป้าหมาย

โรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่มีความประสงค์จะรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินในจังหวัดสระบุรี ๔ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดปัญจาภิรมย์ ต.สร้างโคก อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี (รร.ใหม่), โรงเรียนชุมชนวัดคลองไทร(ฉัตรราษฎร์บำรุง)ต.คลองเรือ อ.วิหารแดง จ.สระบุรี (รร.ใหม่), โรงเรียนบ้านห้วยหินขามมิตรภาพที่ ๒๑๓ ต.ผึ้งรวง อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี (รร.ต๋อยอด), โรงเรียนหินกอง (พิบูลอนุสรณ์) ต.ห้วยทราย อ.หนองแค จ.สระบุรี (รร.ต๋อยอด)

กิจกรรม

๑. สาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ พด.๒ และสารไล่แมลง พด.๗
๒. บรรยายให้ความรู้ด้านทรัพยากรดิน และการพัฒนาที่ดิน

วัตถุประสงค์

กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากรในพื้นที่สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด
๓. เพื่อให้ทราบความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร อพ.สธ. – พด. และบูรณาการข้อมูลไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อนำพันธุกรรมพืชมาเพาะพันธุ์ ปลูกในพื้นที่ปลอดภัย ในแปลงปลูกรักษาของ สพข./สพด. ศูนย์ศึกษาฯ และพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ
๓. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนรู้คุณค่าประโยชน์ของพรรณไม้ท้องถิ่นของตนเอง
๔. เพื่อแจกจ่ายกล้าไม้และเมล็ดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ต่อไป

กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้กับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
๒. เพื่อปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้แก่เยาวชนในโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมปลูกทรัพยากร/กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

๑. จัดทำการสำรวจพันธุ์ไม้ ต้นไม้ ภายในสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี และจัดทำป้ายชื่อโครงการฯ และแผนผังต้นไม้แต่ละชนิด
๒. จัดทำป้ายชื่อต้นไม้ ชื่อวิทยาศาสตร์ วงศ์ และ QR code ต้นไม้ พันธุ์ไม้ ภายในสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี

กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโควิด ๒๐๑๙ ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับพื้นที่สีแดงเข้ม โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสระบุรี ได้ปิดทำการเรียนการสอน จึงไม่สามารถเข้าไปติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียนเพื่อดำเนินกิจกรรมสาธิตและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้ แต่ทางสถานีพัฒนาที่ดินได้จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สำหรับดำเนินกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว เมื่อสถานการณ์กลับสู่สภาวะปกติ โรงเรียนเปิดทำการเรียนการสอนได้แล้ว ทางสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี จะเร่งเข้าไปดำเนินกิจกรรมให้แล้วเสร็จให้เรียบร้อย

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโควิด ๒๐๑๙ ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับพื้นที่สีแดงเข้ม โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสระบุรี ได้ปิดทำการเรียนการสอน จึงไม่สามารถเข้าไปติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียนเพื่อดำเนินกิจกรรมสาธิตและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน

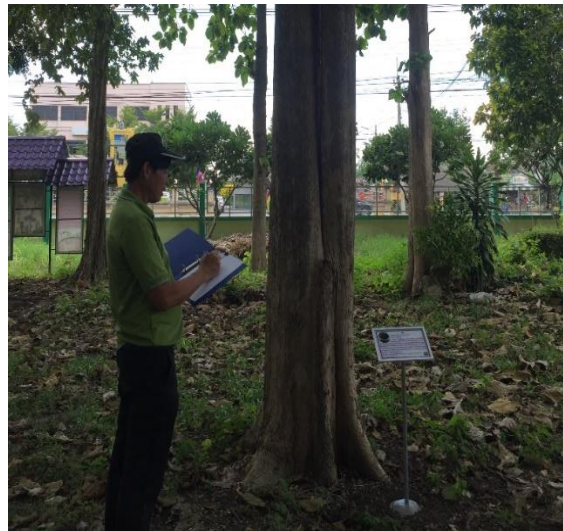
ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขในการดำเนินงาน

ไม่มี

การต่อยอดความสำเร็จของโครงการฯ

เป็นแนวปฏิบัติให้มีพื้นที่ปกปักพื้นที่ป่าธรรมชาติ ให้มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ ในทุกเขตพรรณพฤกษชาติโดยดำเนินงานนอกพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้และ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ดำเนินการในพื้นที่ป่าธรรมชาติของหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาที่ดิน เก็บรวบรวมทรัพยากร โดยการนำพันธุ์กรรมพืชจากพื้นที่ปกปัก และที่ได้จากการสำรวจและเก็บรวบรวม ไปเพาะปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร งานอบรม กรมพัฒนาที่ดิน ตระหนักถึง ความสำคัญของโรงเรียนซึ่งถือเป็นแหล่งเรียนรู้เบื้องต้นของเยาวชน จึงดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อ ปลูกจิตสำนึกการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน ให้มีความรู้ความเข้าใจ รู้จักรักษา หวงแหน และเห็นความสำคัญของ ทรัพยากรดิน สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างถูกต้องและยั่งยืน ขยายผลไปสู่ผู้ปกครองและเกษตรกรทั่วไป และ พัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรที่มีคุณภาพในอนาคต

ภาพถ่ายการดำเนินงาน

สำรวจพันธุ์ไม้ ต้นไม้ ภายในสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี

จัดทำป้ายชื่อต้นไม้ ชื่อวิทยาศาสตร์ วงศ์ และ QR code ต้นไม้ พันธุ์ไม้ ภายในสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี

ทำการสำรวจพันธุ์ไม้ เก็บเมล็ดหรือส่วนขยายพันธุ์ เพาะชำกล้าไม้ พันธุ์ไม้ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และปลูกต้นไม้เพื่อทำการรักษาทรัพยากร / ตัดป้ายชื่อต้นไม้ ชื่อวิทยาศาสตร์ พันธุ์พืชท้องถิ่น พันธุ์พืชหายาก พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในแปลงปลูกรักษาของของสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี

กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน